

گزارش «شرق» از تفویض اختیار هیئت مولدسازی به یک شرکت خاص!

هیئت ۷نفره مولدسازی همچنان خبر سازند

معصومه معظمی: مولدسازی مجموعه واگذاری‌ها و خصوصی سازی‌هایی است که طی سال‌ها در پیش گرفته شد تا مؤسسات یا اموال کم‌بازده و بی‌بهره مجدداً بازسازی و بازآفرینی شود...

صفحه ۲

سرمقاله

اسرائیل، تهدیدی برای روابط ایران و غرب

اردوان امیراصلاتی

روز قبل از ورود ابراهیم رئیسی به مجمع عمومی سازمان ملل متحد، ایالات متحده و جمهوری اسلامی ایران بعد از چند هفته انتظار، میدانه زندانیان را انجام دادند. حتی اگر سخنان انتقادی رئیس‌جمهور ایران درباره «استانداردهای دوگانه» غرب و یادآوری وی مبنی بر خروج آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸ کمکی به آرامش فضا نکرده باشد، باز هم می‌توان این رویداد را نشانه ازسُرگیری روابط دیپلماتیک بین دو کشور دانست؛ زیرا ابراهیم رئیسی نیز رسماً تمایل ایران برای ادامه مذاکرات در مورد موضوع هسته‌ای را یادآور شد. درواقع، انتظار می‌رفت در حاشیه نشست‌های سازمان ملل، دیپلمات‌های ایرانی بار دیگر با همتایان اروپایی خود دیدار کنند و اجلاس سران ایران، عراق و شش کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس نیز بنا بر درخواست دولت بایدن در نیویورک برنامه‌ریزی شود. سخنگوی وزارت امور خارجه ایران رسماً تأیید کرد که تهران این اصل را پذیرفته است. این گام بزرگی است که در راستای ازسُرگیری دیپلماسی هسته‌ای و کاهش تنش‌ها در خاورمیانه برداشته شده است.

باین‌حال، این چشم‌انداز در بستری شکننده پدید می‌آید. درواقع، این بیانیه‌ها که خبر بسیار خوبی برای دیپلماسی منطقه‌ای هستند، برای اسرائیل ناخوشایند به حساب می‌آیند. دولت یهود از سال ۲۰۱۵ به‌شدت از توافق هسته‌ای ایران انتقاد می‌کند و نسبت به هرگونه تلاش برای عادی‌سازی روابط بین ایالات متحده و ایران دیدگاهی منفی دارد. طغیان گیلاد اردان، سفیر رژیم صهیونیستی در سازمان ملل، در سخنرانی رئیس‌جمهور ایران از تریبون مجمع، این موضوع را به خوبی نشان داد.

تشدید تنش‌ها بین تهران و تل‌آویو به دنبال تحقق نزدیکی دیپلماتیک بین ایران و غرب است. اخیراً دو کشور یکدیگر را به توطئه و حملات مختلف متهم کرده‌اند. مقامات ایرانی اسرائیل را به دامن‌زدن به نآرامی‌های اجتماعی در ایران از طریق همکاری با رسانه‌های ایرانی در خارج از کشور محکوم می‌کنند، در حالی که رئیس موساد در پی شایعه حمله به ژانژان پهلوی در اوکراین، وعده پاسخ علیه مقامات ایرانی را داده است. رسانه‌های محافظه‌کار ایران از سفر رئیس سرویس‌های اطلاعاتی اسرائیل به لندن انتقاد کردند. گفته می‌شود وی در آنجا با خبرنگاران ایرانی بی‌پس‌سی فرست، ایران‌اینترنشنال و رادیو فارسی صدای آمریکا گفت‌وگو کرده است. از سوی دیگر، دوگانگی آمریکا و انگلیس و تمایل آنها به ایجاد «فتنه» در داخل ایران با مهدستی آشکار اسرائیل نیز مورد انتقاد جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است. علاوه براین، تشدید لفاظی رئیس موساد و شناسایی چند نفر از افراد به ادعای او متمایل به ایران در یکی از شبکه‌های تلویزیونی اسرائیل که به عنوان اهداف بالقوه معرفی شده‌اند، تنها می‌تواند نیت «رژیم تروریستی» در تل‌آویو را در نظر محافظه‌کاران ایرانی تأیید کند. بنابراین، جنگ در سایه بین اسرائیل و ایران ادامه می‌یابد؛ زیرا تهران بر توانایی‌های نظامی خود تأکید می‌کند و به عادی‌سازی روابط خود در خاورمیانه و احتمالاً با غرب ادامه می‌دهد. به این ترتیب، نگرانی اصلی دولت پهلود، افزایش غنی‌سازی اورانیوم بیش از ۶۰ درصد در ایران است که در سال‌های اخیر آن را به افزایش تعداد حملات علیه زیرساخت‌های حساس به‌ویژه در سایت‌های نظیر، اصفهان و پارچین و همچنین ترور دانشمندانی که در توسعه برنامه هسته‌ای ایران نقش داشتند، سوق داده است. با این وجود، ایران تنها به دلیل تعلیق برنامه جامع اقدام مشترک به دنبال خروج آمریکا از برجام در ماه می ۲۰۱۸، به یک «دولت آستانه» تبدیل شده است. اگرچه تل‌آویو به لابی‌گری فعال علیه هرگونه احیای برجام ادامه می‌دهد، اما دقیقاً همین معاهده است که امکان محدودکردن ایران در زمینه توسعه هسته‌ای را فراهم می‌کند و می‌تواند به‌عنوان سنگری برای امنیت اسرائیل بسیار بهتر از از «فشار حداکثری» مدنظر دونالد ترامپ و شاهین‌های اسرائیلی عمل کند. جو دابنی بی‌اعتمادی و تنش به نوبه خود به مسابقه تسلیحاتی در ایران دامن می‌زند؛ به‌طوری‌که توسعه شتابان زرادخانه هواپیماهای بدون سرنشین و موشک‌های بالستیک با نیاز محافظت از کشور در برابر مداخله اسرائیل توجیه می‌شود. جدیدترین پهپادهای رزمی مهاجر و جدیدترین موشک مافوق صوت که در ماه ژوئن رونمایی شد و همچنین موشک‌های کروژ با برد بیش از هزار و ۵۰۰ کیلومتر و قادر به درهم‌شکستن گنبد آهنین، هر بار به‌عنوان «هشدار» جمهوری اسلامی ایران علیه دولت عبی‌ای ارائه می‌شوند. در حالی که تلاش‌های انجام‌شده در سال گذشته از سوی ایران واقعا می‌تواند راه را برای صدور بیانیه‌های بزرگ در ماه‌های آینده هموار کند، آیا جو تشدیدشده توسط تدروها در تل‌آویوو و تهران واقعا تهدیدی برای بهبود روابط دیپلماتیک به حساب نمی‌آید؟ برخی از کارشناسان، ازجمله در اسرائیل، بر این باورند که تشدید لفاظی‌ها و کنترل افکار عمومی در زمینه‌های نتایج‌هو هر اهداف انتخاباتی و کنترل افکار عمومی در زمینه‌های پرتش داخلی برای راست‌های اسرائیلی ایجاد می‌شود. باین‌حال، اسرائیل با رادیکال‌ترین محافظه‌کاران ایرانی جنگ‌طلب و خواهان گسست قطعی با غرب وجه اشتراک مشترکی دارد و بر این باور است که ایران نیازی به تنوع‌بخشیدن به اتحادهای خود ندارد و اقتصاد ایران در حال حاضر موفق به بقای خود شده است.

ادامه در صفحه ۵

یکشنبه ۱۶ مهر ۱۴۰۲ • ۲۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۵ • ۸ اکتبر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۶۵ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰ تومان

حمله بی‌سابقه و گسترده حماس؛ تل‌آویو غافلگیر شد

شنبه سیاه اسرائیل

گزارشی از واکنش مقامات کشور نسبت به عملیات بی‌سابقه گروه‌های مقاومت فلسطینی

شرق: صبح روز گذشته یکی از بی‌سابقه‌ترین اتفاقات در تاریخ فلسطین و حتی خاورمیانه رقم خورد. تأثیرات و تبعات این عملیات دیگر به مناسبات اسرائیلی- فلسطینی محدود نخواهد بود و کل منطقه غرب آسیا را تا سال‌ها تحت تأثیر قرار خواهد داد. از این جهت باید عملیات طوفان الاقصی را نقطه عطف تلقی کرد. فرمانده شاخه نظامی حماس صبح روز گذشته و پس از حملات گسترده راکتی مقاومت فلسطین به شهرک‌های اسرائیلی در اطراف غزه، آغاز عملیات طوفان الاقصی را اعلام کرد؛ عملیاتی که برای اولین بار شامل حمله نظامی زمینی و دریایی از نوار غزه به سمت اراضی اشغالی بود.

عبدالرحمن فتح‌اللهی: اگرچه بیشتر توجه تاریخی به ابوالحسن بنی‌صدر در سایه آن است که عنوان «اولین رئیس‌جمهور اسلامی ایران» را یدک می‌کشد، اما بی‌شک او، چه قبل از دوره ریاست‌جمهوری و چه بعد از آن دارای ابعاد و وجوه متنوع، متفاوت و گاه متضادی هم بوده است که هر کدام از آنها می‌تواند به تنهایی محل بحث‌های طولانی باشد. صدالبته که بنی‌صدر بعد از ۶ مرداد ۱۳۶۰ و فرار به فرانسه، عملاً از صحنه سیاسی محو شد و تنها فعالیت سال‌های آخر عمرش انتشار مفته‌نامه «انقلاب اسلامی در هجرت» بود.

بنی‌صدر در ۴۰ سال و ۷۳ روز عمری که پس از دوران ریاست‌جمهوری‌اش در فرانسه سپری کرد دیگر محل توجه نبود. حال در دومین سالمرگ اولین رئیس‌جمهوری اسلامی ایران سعی شده تا تمرکز جدی‌تری روی یک بخش از زندگی سیاسی بنی‌صدر صورت گیرد که شاید کمتر به آن پرداخته شده یا حداقل در قیاس با دیگر موضوعات مربوط به بنی‌صدر، آن‌گونه که باید مورد واکاوی قرار نگرفته است. بررسی عملکرد بنی‌صدر در شوروی انقلاب و نگاه او به این شورا، از آن دست مقولاتی است که می‌تواند سرنشاز را ناگفته‌ها باشد.
خاصه آنکه با انتشار شش سند جدید از مکاتبات

گفت‌وگو با کاوه کاظمی به مناسبت انتشار کتاب عکس «راهبه‌ها»

مورخِ دوربین به‌دست

شسیما بهره‌مند: کاوه کاظمی، عکاس شناخته‌شده‌ای است که اخیراً از او کتاب عکس «راهبه‌ها» در نشر نظر منتشر شده است. کتابی در قطع متفاوت، کوچک‌تر از عادت دیداری مخاطبان عکس که کنجکاوی مخاطب را برمی‌انگیزد و البته، این امر آگاهانه بوده و انتخاب قطع و نوع چیدمان عکس‌ها به‌عمد صورت گرفته است.

صفحه ۱۱

در «شرق» امروز می‌خوانید: هر آنچه می‌توان از تصاویر یک‌ساعته و البته بدون تقطیع نهم همراه فهمید؛ آر میتا از زاویه دیگر، زور آخر کانون برای استقلال هم نتیجه نداد و یادداشت‌هایی از مهدی زارع، علی مرسلی

دنیای پجکی کودکان ایرانی و بزرگسالی زودتر از موعد

بچه‌ها در زودپز رسانه‌ها

مسلم طوق، حقوق‌دان، از اختیارات فراقانونی دولت ذیل ماده ۷۵ برنامه هفتم توسعه می‌گوید:

ظاهر و باطن جامعه «در بست» در اختیار دولت

مهدی طارمی را دودستی بچسبید

پژمان جوزی، معمار و کارآفرین در گفت‌وگو با «شرق» تبعیض و نابرابری در ساخت‌وساز ملکر را بررسی می‌کند

مسکن باکیفیت در انحصار ثروتمندان

۴

یادداشت

چوب را از لای چرخ نمایش‌های خانگی بردارید

امیر نیک‌روبان

روزنامه‌نگار

گاهی با بهتر است بگوییم اکثر اوقات در تتکنا قرارگرفتن برخی موقعیت‌ها بهترین گزینه راه خروج از بن‌بست‌هاست. در سال‌های اخیر متأسفانه عملکرد صداسویمای کشورمان رفته‌رفته رو به افول رفته؛ تا جایی که می‌توان به‌جرت ادعا کرد دیگر این روزها جذابیتی برای مخاطب ندارد و تنها گروه اندکی که اغلب افراد مسن جامعه را تشکیل می‌دهند، همچنان پبنده رسانه ملی کشور هستند و از آنجایی که عزم و اراده‌ای نیز برای جبران وجود نداشته، سربال‌ها و فیلم‌های پخش‌شده دیگر مانند گذشته طرفداران پروپاقرصی ندارد و این نکته کتمان‌کردنی نیست و کاملاً محسوس در خانواده‌ها دیده می‌شود؛ بنابراین در گام نخست باید پذیرفت که این اتفاق افتاده و اصل ماجرا را نمی‌توان نادیده انگاشت. از سوی دیگر زمان ردوبدل کردن فیلم‌های وی‌اچ‌اس و سپس دی‌وی‌دی و... هم به صورت پنهان‌کردن در زیر پیراهن و یواشکی گذشته و بازار کاری برای کرایه‌دهندگان و فروشنندگان فیلم‌ها در چمدان و کیف‌ها یا ارانه مستقیم به در منازل و... دیگر وجود ندارد و مرسوم نیست. از سوی دیگر نصب پوستر فیلم‌ها و فروش دی‌وی‌دی‌های خانگی هم از طریق سوپرمارکت‌های سر کوی و بزن به‌سرعت زمان خود را سپری کرده و امروز بازار جدیدی از فیلم و سریال و سرگرمی در قامت پلتفرم‌های نمایش خانگی پا به عرصه گذاشته‌اند که هم خلا تمام این سال‌های صداسویما را پوشش می‌دهد و هم با تکیه بر بستر اینترنت در دسترس لحظه‌ای مخاطبان این دست سرگرمی قرار دارد و دیگر در بر پاشنه فناوری‌های قدیمی نمی‌چرخد. در دنیایی که نگاه و حرکتش با سرعت روزافزون رو به جلو می‌رود و هر روز در هر عرصه جای کوچک‌ترین تعللی خسارت محسوب می‌شود، نمی‌توان اصرار بر استفاده از داشته‌های سنتی داشت و به پیشرفت جامعه‌شوند و به بهانه حمایت از سیاست‌های فرهنگ و تمدن نگریست.

این روزها با بالاگرفتن تب استقبال مخاطبان از سریال‌ها و فیلم‌های نمایش خانگی عده‌ای به صرافت افتاده‌اند تا با ان‌قلت‌های تکراری ناکارآمد در نقش ترمزی برای متوقف‌کردن پیشرفت جامعه ششوند و به بهانه حمایت از سیاست‌های حاکمیتی، چوب لای چرخ پلتفرم‌هایی بگذارند که بی‌تردید تنها از زاویه کارآفرینی و اشتغال‌زایی دست‌کم می‌تواند بسیار جلوتر از مشاغل دیگری حرکت کند که البته اولویت جامعه نیستند. با وخامت اقتصادی سینما حتما ماجرای میبشت هنرمندان و بازیگران و گردانندگان بدون حضور این پلتفرم‌ها به صورت جاذعه‌امیز، باری می‌شد بر دوش دولتی‌ها.

ادامه در صفحه ۵

شورای انقلاب در ۲۱ شهریور سال جاری مشخص شده که یک سند از این اسناد شش‌گانه به میثاق‌نامه هشت‌صفحه‌ای اعضای شورای انقلاب در سال ۵۹ بازمی‌گردد که به گفته حمید انصاری (قائم‌مقام مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی) به خط و به قلم و ادبیات خاص آقای ابوالحسن بنی‌صدر (رئیس‌جمهور و رئیس وقت شورای انقلاب) نوشته شده است؛ برای بررسی این مقطع از زندگی بنی‌صدر به سراغ محمدجواد مظفر رفته‌ایم. وی علاوه بر آنکه مدیرکلی مطبوعات و رسانه‌های خارجی دولت میرحسین موسوی را در کارنامه سیاسی خود دارد، تجربه حضور در دبیرخانه شورای انقلاب را هم داشته است و بعد از استعفاى دولت موقت بازرگان با تأسیس دبیرخانه شورای انقلاب به این نهاد می‌پیوندد و مسئول روابط عمومی شورای انقلاب می‌شود. محمدجواد مظفر که اکنون مدیر انتشارات کویر است، کتابی هم تحت عنوان «اولین رئیس‌جمهور» دارد که مجموعه گفت‌وگوهای اعضای دبیرخانه شورای انقلاب در نیمه دوم دی ماه ۱۳۵۸ با سه نامزد اولین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری ایران را شامل می‌شود. جلال‌الدین فارسی، ابوالحسن بنی‌صدر و صادق قطب‌زاده این سه نامزد هستند. در کنارش، کتاب به گفت‌وگو با بهشتی و عزت‌الله سحابی هم می‌پردازد.

این گفت‌وگو را در صفحه ۶ بخوانید

۱

۲

دولت دقیقاً برای جمعیت مستأجر چه کرد؟

هم در لایحه برنامه هفتم به‌عنوان هدف کُمی بخش مسکن آمده است.

با این همه، بازار مسکن استیجاری که معیشت ۴۰ درصد جمعیت شهری کشور را تحت تأثیر قرار می‌دهد، اغتایی مطلوبی نداشته است. در این رابطه، فقط کافی است مروری بر دستاورد نشست‌های شورای عالی مسکن در مورد یکی از

مهم‌ترین سرفصل‌های ماموریتش داشته باشیم: رئیس‌جمهوری در ۱۷ تیرماه به بانک مرکزی یک هفته فرصت می‌دهد تا مشکل متقاضیان وام مسکن را حل کند؛ اما در نشست‌های بعدی خبری از حل این مشکل نیست و در نشست سوم مهرماه یعنی دو ماه و نیم بعد، مدیران عامل سه بانک عدم آورده متقاضی، عدم تکمیل مدارک متقاضیان و انتظار متقاضیان برای کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی را به‌عنوان سه عامل اصلی تأخیر در پرداخت تسهیلات ساخت مسکن معرفی می‌کنند.

به طوری که ملاحظه می‌شود، شورای عالی مسکن که در عالی‌ترین سطح تشکیل شده و با هماهنگی بین نهادهای ذی‌ربط، جریان ساخت مسکن را تسهیل می‌کند، برای رسیدن به یک جواب ساده و پیش‌افتاده، دو ماه و نیم زمان لازم دارد.

حال به سؤال ابتدایی یادداشت برگردیم: دولت برای جمعیت مستأجر چه کرده است؟ در پاسخ باید گفت دولت تلاش خود را در حوزه ساخت مسکن متمرکز کرده تا به زعم خود از این طریق بازار مسکن استیجاری را متاثر کند؛ اما در میدان ساخت هم هنوز گرفتاری‌های اصلی ازجمله فقر و تهیدستی متقاضیان واقعی مسکن که حتی توان تأمین سهم آورده نقدی خود را ندارند، به قوت خود باقی است.

مهار بحران مسکن نیازمند شناخت درست ریشه‌های بحران و استفاده از ذخیره دانایی کارشناسان ایران دوست برای تدوین نقشه راه خردمندان و خروج از گرداب است.